

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
rová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Égész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hóra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik
vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 89. szám.

Péntek, április 18.

Oktalan támadás.

Nagybecskerek, április 18.

(M—d.) A magyar képviselőház munka-
képességét hátráltató szöözön, mely a
parlamentí év nagyobb felét a költségvetés
számára foglalja le s maradandóbb jellegű
törvényhozási alkotásokra időt nem hagy,
méltán aggodalomba ejtheti azokat, akik
belátják, hogy az egészséges parlamentá-
rizmus nálunk még sokkal fontosabb ténye-
zője az állami életnek, mint bárhol másutt,
mert nálunk a nemzet élete a parlament-
ben lüktet s ha a parlament beteg, akkor
beteg a nemzet egész közléte.

Ennek a betegségnek egyik érdekes
jele volt az a kicsinyes vita, melyet szur-
kálódásból az ellenzék legutóbb a konverzió
ellen indított. A konverzióról szóló törvény-
javaslat tárgyalása nagy izgalmak közt
folyt s tovább is tartott, mint ahogy gon-
dolták.

Az ellenzék szónokai, kitüntek táma-
dásaik élességével, de túl löttek a célon,
midőn azt állították, hogy a konzorcium
mellözésével egyszerű aláírás útján elő-
nyösebben lehetett volna eszközölni ezt a
nagy hitelműveletet. Ez az 1000 millió ko-
ronát túlhaladó hitelművelet, mely oly
papírokra vonatkozik, amelyeknek tulnyomó
nagy része idegen országokban van elhe-
lyezve, legkevésbé lett volna alkalmas
arra, hogy a közvetítő bankár csoport mellö-
zésével kísértsek meg a keresztülvitelét.

Lukács pénzügyminiszter behatóan
válaszolt a konverzió ellen felhozott vádakra.
Beszéde azt mutatja, hogy a kormány is
komolyan latolgatta azokat az érveket,
melyek a konverzió későbbre halasztása
mellett s azokat, melyek a sürgős kereszt-
tülvitel mellett szólnak. Lukács beszéde
betekintést enged azokba az okokba, me-
lyek az utóbbi irányban billentették le a

mérleget. Amit a valutarendezés befeje-
zésének közel léteről mondott, az meg-
nyugtatólag fog hatni azokra a magyar
körökre, melyek a miatt aggódtak, hogy
az osztrákok rosszhiszeműsége ismét
meg fogja hiúsítani a valutarendezés befe-
jezését. Az osztrák költségvetési bizottság
előadója, Kathrein képviselő tudvalevőleg
azzal a javaslattal állott elő, hogy ne
engedje Ausztria a valutarendezést befejezni
addig, míg a Magyarországgal való köz-
gazdasági kiegyezés létre nem jön, —
természetesen oly alakban, mely az osztrák
önérdeket Magyarország rovására érvényre
juttatná! Ez nem volna más, mint egy
neme a politikai zsarolásnak, mert a valuta-
ügy közjogilag nem tartozik a kiegyezési
kérdések közé, azt egészen különálló egyez-
mény, az Ausztriával annak idején kötött
érmekonvenció szabályozza. — Örömmel
fogja látni az ország közvéleménye, hogy
Lukács pénzügyminiszter könnyedén s azzal
a kicsinyléssel bánt el a Kathrein-féle
zsarolási kísérlettel, melyet az megérdemel.

A konverzióról való vita minden éles-
sége s egy némely tuzásai mellett is világót
derített pénzügyi politikánk nem egy vonat-
kozására, melyet a nyilvánosság előtt szel-
lőztetni s a célzatos híresztelések ködétől
megszabadítani nagyon célszerű volt.

Rónay Jenő ellenzéki pártja. Rónay Jenő,
Torontálvármegye volt főispánja a következő sorok
közlésére kéri föl lapunkat:

A magukat független szabadelvű pártnak
nevezők napilapja azt a szenzációs hirt közli
legutóbbi vezércikkében, hogy én kormány-
ellenes pártnak megalakításán fáradozom.

Kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy
ez a híresztelés vastag tévedés.

Semmiféle okom, hajlandóságom és
kedvem sincsen eddig vállalt és szabadon

választott politikai meggyöződésémnek meg-
változtatására, — vagyok és maradok tisztá
(nem, „független“) szabadelvű.

A legutóbbi közgyűlésen nem pártalakítás,
hanem tájékozás céljából vettem részt, hogy
lássam, minő új rendszert óhajt a függetlenek
csoportja meghonosítani.

Láttam, de nem kerek belőle, mert olyan
rendszert, melyben Torontálvármegye köz-
igazgatásánál, éppen a rendszer alapján azok
és úgy játszik az első hegedüt, mint akik és
a miként azt a legutóbbi gyűlésen játszották,
vármegyéim érdekében én nem kívánhatok.

Rónay Jenő.

Torontálvármegye 1901-ben.

(A közig. bizottság évi jelentése.)

Nagybecskerek, április 18.

III.

II. A belügyminiszterium: ügyköre tárgyában.

Évi jelentés.

A közigazgatási bizottság belélete köréből.

A közigazgatási bizottság összes üléseiben a
vármegye főispánja elnökölt.

A közigazgatási bizottság választott tagjaival
szemben az 1876. évi VI. t.-cz. 77. §-a alkalma-
zása ez évben szükségletlen volt.

Torontálvármegye tulajdonát képező, keze-
lése és felügyelete alatt álló pénztárak minden
hónapban a vármegye alispánja, illetve távol-
létében helyettese által megvizsgáltattak és a
foganatosított vizsgálatok alkalmával rendellen-
ségnek jelenségei, eltekintve egyes kisebb kezelési
szabálytalanságoktól, melyek orvosoltattak, nem
mutatkoztak.

Jelentjük továbbá azt is, hogy a törvény-
hatóság mint jogi személy az elmúlt 1901. év-
ben eleget tett vagyonjogi kötelezettségének. Az
1897. évi vetőmagkölesöntartozást azonban az
érdekelt kiscgazdák részéről eszközölt gyér fizetés
miatt, csakis részben teljesíthette.

Előterjesztést tett azonban a vármegye alis-
pánja a földmívelésügyi miniszterhez ezen hátralek
lefizetésére halasztás engedélyezése végett. A föld-

A „TORONTÁL“ tárcája.

F ő z é s.

Meg volt apadva a víz nagyon. Alant, egé-
szben a köfal alatt kilátszottak belőle a nehéz
gránitok, amiket a fal oldalába erősítés gyanánt
hajószámra dobáltak évek előtt, amikor itt attól
tartottak, hogy nem is a Tisza jön ki a partra,
hanem a parti kinálkozik be a mederbe. Ezenfelül
csöndes nyári reggel volt, a tulsó parton az ár-
téri füzesek között fehér tehének és tarka tehe-
nek legeltek, messze fönt Tápé felé keveske köd
legelt a lapályos vizen. A malmok lapátjai lassan
forogtak s feketére barnult deszkáikról aranyesőp-
pek hullottak a sárga vízbe vissza. Maga a víz
kétféle szint játszott. Világos az innenső oldala,
ez az ösfolyó, ez az a víz, amely Sziget alól,
Szolnok alól, Szentés alól következik. A tulsó a
Marosé, az sötétebb s így nagy apadások idején
nincsen annyi vágása, hogy a másikba elegyedhetne.
Együtt haladnak külön, halkan, hogy semmi za-
juk nem hallatszik. A tömérdek nagy vashidak
lomhán állnak fölöttük. öt-hat lába van egyik-
egyiknek, de egy lábat sem ér a víz, aunyira pa-
tak a folyó. Ki nézné ki belőle a tavaszi har-
sogó tengert ilyenkor, amikor oly lassu, hogy
ágit kell beledobni, hogy megláttassék, merre
van a folyása. Fölötte halszag érzik. A tulsó par-
ton hálót huz lassan néhány ember, egy egyfából
való halászcsonnak lassan halad a közepén, az em-
ber, ki a végében ül, lyukak fadarabbal ütöget a
vízbe s ennek kutyogásával ijeszti a harscsákat
a háló felé. Csend van ezen a tájon, a tenger-
hajósok állomására még nem jött a szentesi gő-
zös, a többi parti forgódás helye meg lejjebb
esik. Lementem az iszapjárt lépcsőkön a me-
derbe, amit a folyó elhagyott, mert az ilyes-

miben néha különös érzés van. Jární a víz fe-
nekén. Nagy darab kövek voltak itt, amiket a
Maros tavaszi árja már erősen kiporondolt néhol.
A kövek között apró halak kinlődnak s vetik ma-
gukat jobbra-balra, igyekezvén a víz felé. Ele-
mük azonban elhagyta őket s elvesznek a parton.
Van ott aztán azonfelül törött bögre, bádognánál
feje s egy nagy darab szigony és bele van ütve
a földbe, amely valamely horgonyt vetett vas-
macskából szakadt ki. Továbbá rőzseágak s az
apró bojtortanjú, amely azon a helyen, ahonnan
a víz tegnap elment, ma már kifakad s fehér
virágát hullatja a tátogó apró halakra.

Odább a kövek közt mozgott valami feketes-
ség. Közelebb érve, látni való volt, hogy ez egy
ember, boeskorban és zölddel cifrazott szür a
vállán. A mellén bőr, amelyre piros, zöld és
sárga színórokkal csodálatos tulipántok vannak
himezve. Ez a melledző, egy rácos ruhadarab.
Magyar ember közül csak az hordja, aki köhög
és fél a hűtéstől. Ez megvédi a szelektől, mert a
bőr belseje nem cifra, hanem rajta van a birka
szőre és ezen áldott jó állat még holt korában
is így melegíti az embert.

A boeskoros mellett egy nagy iszák hevert,
abból már előszedett egy bögrét. Ebből sem ma
főztek először, mert füstös az oldala nagyon.
Három köből tüzhelyet is csinált már, az aljába
pedig azon galyakból, amiket a víz a partra hor-
dott, tüzet rendezett. Lement a partszélre, ott
lehajolt, kezében a bögrével. Az edény aljával
szétvert egy kicsit a habok között, hogy tisztá-
lanság ne jöjjön bele, azután pedig megmeríti.
Eközben nem szolt semmit, halkan járt, igen
ügyesen lépdelve boeskorával a kövek között.
Szigoru arcu ember volt ez, a képe jóformán
faketebarna a napégéstől, haresabajusza hajósok
szokása szerint lefelé lógott.

— No, — mondom — adjon Isten.

— Adjon Isten, felelt és a kopottas sipká-
ból, ami a fejére volt huzva, igen bizodalmasan
integedett ki.

— Hát mire végzi?

— Ehun e — mondta megint — nézze. —
Majd főzök.

Letette a bögrét a tüzhelyre, vigyázva igen,
hogy valamikép oldalt ne forduljon. A tüzet is
megpiszkálta. Előbb guggolt, azután leült ismét,
boeskorait kinyujtva. Akkor az iszákba nyult.
Sok minden volt ebben a nagy börtáskában,
szinte csörgött. Legelsőbb krumplikat szedett ki,
vagy három szép és nagy darabot. A bicska is az
iszákban volt, azt kotorászta most már. A bicska-
nak szokása, hogy elbujik, de csak előkerül, ha
kutat utána az ember. Hámozta a burgonyákat,
jól vigyázva, hogy igen sokat le ne nyessen róla
a héjával. Amit letisztított, ketté vágta, a darabjait
megint csak kettőbe s így a bögre vízébe dobta.
Igy járt a többi is, amely után újból az iszákban
kellett keresgélni. Mélyen belenyult, hogy szinte
a válláig elveszett a karja benne.

— No, — szolt esendesen — gyüssz vagy
nem gyüssz?

Gyütt. Egy szép fej vereshagyma volt, az
gyütt ki. Ennek a tisztításával már nem sokat
fördött. Hanem lehántotta a külsejét, kettévágta
s a bicska lapjával nyomta széjjel.

— Ereggy a többi után.

Az is a vízbe került, amely már fölni kez-
dett.

— Hallja, — szolt megint az ember —
hogy duruzsol? Nincs ijen bögre több a világon,
akibe így mögforrjon a víz . . .

Tévedne, aki azt hinné, hogy zsír nem tar-
tózokodott az iszákban. De bizony tartózokodott.
Vele együtt jött elő a napvilágra egy ütött-vert
cinkalán is. A zsír fehér ruhában volt, azon belül
pedig egy bádogedényben. Ez a boldog világbán

mivelésügyi miniszter ur ezt tárgyalás alá vette, de elhatározását ezideig nem közölte még.

A községi élet köréből.

Jelentjük, hogy egyáltalában nem merült föl szüksége annak, hogy a törvényhatóság az 1886. évi XXII. t.-c. 26. §-ában gyökeredző joggal éljen s így ezen a címen a községek belügyeibe bele nem avatkozott. Egyes esetekben ugyan a beterjesztett jogorvoslat alapján a községi képviselőtestületi határozatok felülbírálatánál néhány község ki lett oktatva a törvényes rendelkezésekre, azonban ezen kitanítások nem voltak oly jellegűek, hogy a község belügyeibe a 26. §. szerinti beavatkozás ismérveit viselhették volna magukon.

A községi képviselőtestületek legtöbb adót fizető tagjainak névjegyzékai, az alispánhoz beérkezett tisztú jelentések tanúsága szerint, a járási főszolgabíró, illetve r. t. városi képviselőtestületek által minden községben rendes időben kiigazítottak.

A benyújtott felebbezések folytán a vármegye alispánja az egyes kiigazított névjegyzékeket felülbírálta és azok az érdekeltekkel leendő közlés végett mind kiadattak a járási hatóságoknak és Nagybecskerek r. t. város polgármesterének.

A községi választók, a községi képviselőtestületek választott tagjai és az eljárók megbízatásának tartama figyelemmel kísértetik, nyilvántartatik a járási főszolgabírók által s ott, ahol a választott tagok és eljárók megbízatása lejárt, a szükséges új megalakítások nagy részben még 1901. évben, csekélyebb részben 1902. év január havában megtartottak, kivéven a folyó év községeit, ahol a megbízatás csak a folyó év tavaszán jár le, ennél fogva a községi tisztújítások csak tavasszal fognak megtartatni.

Nagyikinda városában pedig a községi képviselőtestület választott tagjainak 1901. év végével lejárt mandátumaira a választás csakis a községi választók névjegyzékének jogerőre emelkedése után iratlik ki.

A községi képviselőtestületeknek az 1886. évi XXII. t.-c. 61. §-a alapján való felosztásának szüksége az elmúlt 1901. évben nem merült föl, minthogy nem észleltetett az, hogy egyes képviselőtestületek oly eljárást tanúsítottak volna, mely az állam érdekeit és a község jólétét veszélyeztetné.

Annak szüksége, hogy a törvényhatóság, illetőleg az alispán a községi vagyon megvédésével, illetőleg a per vitelével a tisztú ügyészt bízta meg, néhány esetben előfordult, nevezetesen: a hazai bank r. t.-nak Offszencza község elleni 20.000 koronás vasuti hozzájárulási perében, Nagy-Gáj községben a közös legelő ügyében az urbéresek ellen, Homolcz községben az egyes lakosok által a község birtokából elfoglalt területek visszaszerzési ügyében; továbbá a m. kir. államkincstár által a dominális földek visszaadása iránt Bárányos község ellen indított perében a tisztú ügyész bízott meg a községi vagyon megvédése végett a községek képviselőivel.

itec vagy messző lehetett. A kanállal mért a zsirból, a zsirból pedig skatulyát szedett elő, amelyben fűszerszámok voltak. Só, paprika és egyéb ilyenféle. Ebből mind jutott a bögrébe a zsirral együtt s a kanállal kavargatta az egészet. Senki el nem gondolta, aki nem tapasztalta, hogy milyen csodálatos jó illata van az ilyen mis-másnak, ami egy füstös bögrében föl a part kövei között. Egy-egy galyat rakott az oldalára, hozzáértő módon, hogy mindenfelől érje a láng.

— Nem vetők neki három órát, — adta föl most tréfásan a szavát — hogy megfő.

— Gondolom, várja is már.

— No — felelte rázva a fejét igenlőleg. — Éjfél előtt indultam, de még nem öttem ma. Hát az embör mögéhözik.

Megkavarta a bögre belsejét a kanállal s vágyó szemekkel tekintett bele, fött a krumpli, egyet kivett s megpróbálta, omlós-e eléggé. Még egy kicsit várni kell vele. Hanem a leve, az tőkéletes volt már egészen s ami a kanálon maradt, nagy gyönyörrel szűrte le róla.

— Csak azt mondom én, hogy a fött ételnek nincsen párja — mondta.

— Aztán öleg lösz ez röggelinek?

— Hát, tuggya, több is lehetne. De ez a bögre így is nagyocska az iszákba... Mög ez is ölegbe kerül. Nézze, fél kanál zsir, három krumpli, egy hagyma, só, paprika, könyér... Mit tőgyön a szögény?

Kése nyelével verdesni kezdte ültőhelyéből a boeszkora orrát s görbedten, elgondolkozva tekintett szét a vizen.

— Az ám — folytatta sóhajtván, de csakhamar abban hagyta e gondolatokat. Bugyborékot vetett a bögrében a víz s habos teteje ki is futott. A burgonyadarabok játszottak benne, hol fölkerültek, hol lementek. Már most elemelte a tűzről. Ujjai meg sem érezhették a bögre fülének a melegét, mert lassan, vigyázattal vette maga elé, hogy ki ne lötyögjön a jó meleg étel. A két térde közé szorította s újból benyult az

Ami az 1886. évi XXII. t.-c. 117. §-ában említett esetet illeti, van szerencsénk jelenteni, hogy a községi vagyonkezelés zárlat alá rendelése egy esetben Macedonia községénél vált szükségessé, azon okból, mert a vasuti hozzájárulási összeg kifizetése körül differenciák támadtak, a melyek indokoltá tették a községi törzsvagyon megóvása szempontjából a zárlat elrendelését. Az alispánnak ide vonatkozó határozata felebbezéssel lett megtámadva.

A törvényhatóság területén fekvő községeknek az alább megnevezettek kivételével mind jóváhagyott költségvetései és felülvizsgált számadásai vannak. Kivételek: Tóba és Mollyfalva községekben az 1894—1900. évekre vonatkozó számadásai nincsenek felülvizsgálva, Szerbnagyszentmiklós község számadásai 1899—1901-ig, Valkányé 1897. évtől, Bóka községének 1898. évtől nincsenek számadásai felülvizsgálva. Tehát 5 községé.

Az iparkiallítás.

— április 18.

A csoportbiztosi intézmény mindinkább bizonyosságát adja életvalóságának.

Konrád Nándor, Bence Miksa és Homa Kálmán butoripari csoportbiztosok tegnap tartották meg a csoportjukba tartozó iparosokkal az első értekezletet. Az iparosok majdnem teljes számban megjelentek.

Konrád Nándor elnök rámutatott az okokra, melyek a nagybecskereki iparosokat arra készítették, hogy az iparfejlesztés országos ügyét felkarolják s a kiállítással városunkban is megindítsák. Eredménye a kiállításnak a helyi butoripar fejlesztésre csak akkor lesz, ha mint testvérek egyesülnek a helyi butoripar közös érdekeinek szolgálatában, Beeskerek és vidéke közönségében fel kell a bizalmat költeni butoriparosaink képessége iránt. Azért állítsanak ki teljes számban, tömegesen, de csak gyakorlatias tárgyakat, olyanokat, melyekre a közönségnek szüksége van s melyeket a kiállításon el is adhatnak. A konyhaberendezés szerény tárgyaitól kezdve egész a termek berendezéseig legyen a beeskereki butoripar képviselve.

Arra is utaltak az értekezleten, hogy a tanoncoknak adjanak módot arra, hogy a kiállításon egyszerű, de derekas munkával jelenhessenek meg. Ezek a munkák legyenek a mester műhelyének tükröi, hogy a közönség, a szülők láthassák azokból, hogy a mesterre bízott gyermekek tényleg mint képzett iparosok fognak ki lépni az életbe, hogy az ily mesterre a jobb körök gyermekeit is reá lehetne bízni.

iszákba kenyérért. Nem volt sok, de jól megörzve, piros kendőben. Megfogta a csücskét, föl emelte s a kenyér lassan kiforgott belőle a köre. Lassan kezdett enni s fujta az ételt a kanálban s párologva szaladt szét a levegőben a paprikás hagyma és a zsiros burgonya szaga.

— Izlik, látom.

— Hát igön — mondta. Azután, mint a ki-nek valami az eszébe jut, rántott egyet a vállán. — Neköm jó. Az urféle nem öszi az ijét. Gezemicével él.

Van benne valami, magad magadnak főző szegény boeszkoros ember. Tatárszós és majonész kell a magyarnak. Ez is étel pedig, amit te főztél, sőt különb étel, mert lám, már csalogat erre valakit. Ez a valaki egy parti gyerek, amilyen sok van.

— Hát te csipisz — szolt rá az ember — mit bámulsz?

A gyerek szegyenülten kapta le róla a tekintetét s zavartan a víz felé fordult. Lassan lépett egy-kettőt előre, azután vissza, amerről jött.

A kanál a bögre oldalában a felén alul kopogott már. Az ember belenézett, azután megmerítvén jól a kanalat, ezt még a szájához emelte. Azután a gyerek után kiáltott:

— Te.

Hirtelen visszafordult a fiú. — Gyere no — intett neki, nyujtva feléje a bögrét. — Ödd mög, de sebössen, mer gyünmán átalrul a ladik értem...

A gyerek mohón kapott az étel után s nagy igyekezettel kotorta a kanállal a bögre oldalát. A boeszkoros nézte egy darabig, azután sietve pakolázta holmiát az iszákba. A kenyeret már készült behajtani a piros kendőbe, amikor megdöngölte a dolgot s vágott még belőle egy darabot. Annak felét magának törte, a másikat nyujtotta ismét a partgyerek felé.

— No — kinalta békülékenyen. — Ne.

Tömörkény István.

Az értekezlet eredménye az volt, hogy a megrendeléseket lehetőleg a szegényebborsu iparosok között fogják kiosztani s a megrendelések bevétele nélkül Titz Albert, Stein Mihály, Konrád Nándor, Bence Antal és fia, Korényi László, Korényi Károly, Korényi Gyula, Eperjessy Károly, Kuss Mihály, Herodek János és Homa Kálmán bejelentették, hogy önállóan is kiállítanak.

A megrendelések megkönnyítésére újabbán a következő iparosok névsorát közöljük:

K ö m ü v e s e k: Laube Péter, Matern Jakab, Thiering Károly, Jochum József, Leth Fülöp, Molnár Mátyás, Müller Mihály, Thiering Ferenc, Schwarcz János, Streff Mátyás, Sohn Jakab, Delfel Mátyás, Hoff Nándor, Barth Jakab, Ambrózy Györgyné, Tóth Nándor, Barth Jakab, Majoros János, Glasz Jakab, Steyer Péter, Sörös Antal, Schauer Károly, Straub József, Schmidt János, Feketics József, Főri István, Feketics István, Glabács Jakab, Horváth János, Binder Károly, Schaller János, Wagner József.

Á c s o k: Koppi Miklós, Zsembery Antal, Ujvári Adolf, Zsembery Béla, Huszár István, Faragó Márton, Fuhsz Mihály, Korponai János, Molnár Sebestyén, Ováry János, Rusz János, Schlosser Ferenc, Delfel István.

C s e r é p f e d ő k: Streff János, Walpek Mihály, Erdélyi Kristóf, Streff Ferenc.

K ö v e z ő k: Horváth Lukács és Penovác József.

B o r b é l y é s f o d r á s z o k: Weitersehan Péter, Todits Czvetko, Tell Mihály, Baloghi Mihály, Bajszánszky Vászta, Guljas Imre, Hornung Péter, Horváth József, Zetting Miklós, Germann János, Nagyvínszky Szvetozár, Minczin György, Mayer Lipót, Lipovesevits Sándor, Kirtvanszki Szvetozár, Keczy R., Keil János, Farle Mihály, Heinermann József, Heevald Ferenc, Drum János, Albetz Árpád, Czvejanov Csedomir, Ikits Dusan, Jankovits Dusan, Schubert Mihály, Schmidt Péter, Roschival Vilmos, Pretz Antal, Pirosev Száva, Potye Péter.

H I R E K.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől délután 5 óráig; ugyanazon napokon este 12-től 1/2-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

Fogműterem. Erdélyi Mór fogtechnikus, a Koronaszálloda mellett.

Április 19. Gyógyszereszek járásgyűlése d. e. 10 órakor a Rozsa-szálló termében.

20. Iparkiallítási rend. bizotts. ülése d. e. 11 órakor az ipartestület helyiségében.

26. A nagybecskereki Lloyd-társulat közgyűlése.

Május 12. Tavasz közgyűlés.

— **A nagybecskereki kaszinó** tegnap délután Franz J. L. elnöklete alatt ülést tartott, melyen a tagfölvételekről határozott. A választmány a következő új tagokat vette föl: Hermann Gusztáv szőnyeggyári igazgató, dr. Pacséri Károly kir. tanfelügyelő, dr. Wiedorn Károly kir. ügyész, Steyer István földbirtokos, ifj. Kozenkay Béla árvaszéki ülnök, Fehér Géza pénzügyi segédtitkár, kaali Nagy Ákos pénzügyigazgatósági sz. ellenőr, Somfai János a „Torontál” segédszerkesztője, Mittermayer Imre dohánybevéltési hivatali kezelő, Tasnady Endre közg. fog. gyakornok, Fröhlich Pál és Dold István közs. tanítók, Ripka Ferenc joghallgató. A választmány tegnapi ülésén felhívta a vigalmi bizottságot, hogy tegyen javaslatot egy májusban rendezendő estély iránt.

— **Desseffy püspök Arcóban.** Megyés püspökünk Desseffy Sándor immár négy hete tartózkodik Arcóban titkára, Pacha Agost kíséretében. A gyengélkedő püspök egészségére pompás hatással van a klimatikus tiroli gyógyhely. A püspök titkárával, Pacha Agosttal, ki szintén gyöngélkedik, naponként hosszabb sétákat tesz. Desseffy püspök, eddigi megállapodások szerint, e hó végén hazatér Temesvárra és a nyáron hosszabb utókurára Karlsbadba megy.

— **A városi tanácsülés.** Nagybecskerek város tanácsa tegnap délután fél 4 órakor dr. Grandjean József polgármester elnöklete alatt ülést tartott. A tanácsülés első tárgya a kaszinó kerítésének ügye volt s a tanács ebben úgy határozott, hogy a kerítés építését Hoff Nándor és társainak kiadni fogja javasolni a közgyűlés előtt. A kamarális koresma bérbeadása tárgyában fölvetett árjelési jegyzőkönyvet jóváhagyja. A jegyzőkönyv szerint a legtöbbet 3160 koronát Arend Ferenc ígerte s

gy a tanács öt javasolja a képviselőtestületnek 1902. november elsejétől kezdődő 3 éves szerződéssel. Ezután következtek az építési engedélyek, a melyről lapunk más helyén írunk. Tárgyalták továbbá a pénzügyi legénység kérvényét, hogy két darab kerékpárra ingyen adójegyet adjanak nekik. A tanács a kérelmet elutasította, mert a pénzügyi legénységnek ehhez a szabályrendelet 8. §-a alapján nincs joga. Tárgyalta a városi tanács az iparkiallitási nagybizottság kérvényeit, melyek közül az egyikben helyiséget kér az iskolákban az iparkiallitás számára, a másikban a kiállítók jutalmazására kér anyagi támogatást. A tanács azt fogja javasolni a közgyűlésnek, hogy a községi népiskola terméit augusztus 10-től 20-ig bocsássa a kiállítás rendelkezésére, a jutalmazáshoz pedig 400 koronával járuljon hozzá a város. Tudomásul vette a tanács az alispán által leküldött földművelési miniszteri leiratot, mely a fedezetési pótdíjat a helybeli kanca-tulajdonosoknál egy koronában, a vidékieknél pedig két koronában állapította meg. Tudomásul vette továbbá a tanács a városi villammű vezetőségének március havi kimutatását, mely szerint az üzem főleg március hónapban 3575 korona és 8 fillér volt. Elhatározta a tanács, hogy a városi villammű vezetőségének előterjesztése értelmében a villammű műszaki személyzetét baleset ellen biztosítja. Ennek fogantatásával a polgármestert bizza meg. Több segélyezési és más kisebb folyó ügyek elintézése után a tanácsülés véget ért.

— **Elhunyt szerb lelkész.** Mint őszinte részvételt értesülünk, tegnap délután halt meg Popovics Lyubomir nagybecskereki nyugalmazott gör. szerb lelkész élete 72. évében. A megboldogult évek hosszú során át volt plébánosa a gradulica-negyedbeli „monasztir” hitközségnek, ahol megelőzőleg egy atyja, mint öregatyja is ugyanily minőségben működtek. Néhány év előtt agg kora és megrongált egészsége folytán nyugdíjba vonult Popovics és azóta csendes visszavonultságban töltötte élete napjait. Az elhunyt lelképásztor temetése ma délután ment végbe nagy részvét mellett.

— **Építési engedélyek.** A városi tanács tegnapi ülésében a következő építési engedélyeket adta ki: Czvejanov Vászának a Szentmihályisor 1116. h. sz. alatt egy lakház építésére. Steinitzer Géának a Melencei-ut 435. h. sz. alatt az udvaron a házhoz egy szoba hozzáépítésére. Schenk Adolfnak a Toldy Ferenc-utca 2366. sz. alatti házhoz 1 udvari szoba hozzáépítésére. Wukov Jéftának az Ecskai-ut 1936. sz. alatt egy műhely felépítésére. Kiszinszky Bogdának a Mészáros Lázár-u. 1822/51. sz. a. telken egy lakház felépítésére. Varga Istvánnak a Tökölly-utcában levő házához egy istálló hozzáépítésére. Rudolf Vilmosnak az Arany János-utca 2461/8. sz. alatti házához egy szobája kibővítésére. Ifj. Kurucski Géának a Temesvári-ut 1531. sz. háza udvarán egy új lakház felépítésére. Özv. Jung Szuzsannának a Német-utca 151. sz. alatti telken egy utcai lakház építésére. Stefkovics Endrének a Garay-utca 1067. sz. alatti telken egy lakház építésére. Dr. Petrovics Szvetozárnak háza lebontásához iránti kérvényét jóváhagyta.

— **Méreg, beretva, revolver.** Borzalmas módon vetett véget életének Szegeden tegnap Zsigmond Gyula 29 éves, volt nagybecskereki vasúti tisztviselő. Zsigmond Gyula, aki mintegy másfél évvel ezelőtt került Nagybecskerekéről Szegedre, mikor a torontáli helyi érdekű vasutat bekebelezték a szegedi üzletvezetőséghez, általános becsülésnek örvendett Szegeden. Tegnap elkezékedett hivatalából s hazament Damjanich-utca 23. sz. a. lakására, ahol szüleivel együtt lakott. Nem volt otthon senki, mire bezárkózott szobájába. Egyszerre csak lövést hallottak a házbéliek, akik erre Zsigmondék lakásához siettek. A lakás azonban zárva volt. Feltörték s megdöbbenve látták, hogy Zsigmond Gyula vérben fekszik a földön. Időközben hazaérkezett édesanyja, kétségbeesetten borult fia véres testére és megtörtén könyörgött az orvosoknak, de már nem lehetett a szerencsétlen fiatal emberen segíteni. Halott volt. A vizsgálat megállapította, hogy Zsigmond Gyula először ecetsavat ivott, azután fölívágt a ereit és a gégejét. Ugylátszik azonban, lassanuk találta a halált s lankadó erejével előkereste revolverét s azzal szájába lőtt. Ez a lövés azután szétloccsantotta a fejét s egyszerre megölte. Az öngyilkos az asztalon egy cédulát hagyott hátra, amelyben arra kéri a

rendőrséget, hogy ne boncolja föl. Tiszta elméjé jelent, hogy szabad elhatározásából hal meg, mert teljesen megunta életét. A szerencsétlen fiatal ember halálát agg szülei és három testvére gyászolja.

— **Halálozás.** Mint Verseczről írják, tegnapelőtt hunyt el az ottani szerb egyházi dalegylet karmestere, Pichert Emanul élete 42 évében. Az elhunyt több éven át a helybeli szerb dalárdának is volt karmestere és e mellett mint kütinő zongorajátékos is a közönség széles körében ismerték. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

— **Fizetés helyett verés.** Timá Stevan románécskai lakos tegnap bejött Nagybecskerekre, hogy Feber István helybeli mészárosról egy régibb keleti tartozását behajtsa. Feber behívta Timát a szobájába s ott fizetés helyett földre teperte és bottal agyba-főbe verte. A megvert hitelező a rendőrségnél feljelentette bottal fizető adósát.

— **Kifosztott szélmalom.** Radanov Vitályos perlaszi lakos szélmalomát a napokban ismeretlen tettesek kifosztották. Szerencsére azonban csak 284 kg. buza és 193 kg. tengeri volt benn, összesen 67 kor. 10 fillér értékben. A tolvaj a szélmalom ajtajáról lefeszítette a lakatot és úgy hatolt be a malomba. A pancsovai ügyészség elrendelte a nyomozást a tolvaj kézrekerítésére.

A Béga vizállása.

A temesvári folyammérnökség jelentése szerint április 18-án a Béga vizállása a következő volt:

Temesvár 0+12 cm. apadó,
Nagybecskerek 0+92 cm. apadó.
Titel 0+429 cm. áll.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése április 18-án.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, április 18.

A képviselőház mai ülésének elején megejtették a szavazást Veress Józsefnek az 1848: XX-ik törvénycikk életbeléptetésére és Molnár Jánosnak a felekezeti nélküliség eltörlésére vonatkozó határozati javaslata fölött. A többség mind a két határozati javaslatot elvetette.

Ezután áttértek a vállás- és közoktatási tárca költségvetésének részletes tárgyalására.

Ennek során váratlanul nagy vihar keletkezett.

Szóba került ugyanis, hogy Jókai Mór, mint a néprajzi vállalat füzetes kiadásainak főszerkesztője, 8000 korona fizetést kap.

Várady Károly megtámadta a tételt és azt indítványozza, hogy töröljék. (Nagy zaj a jobb oldalon.)

Rakovszky István támogatta Várady indítványát. Mig a tanítók javadalmasát nem emelik és a díjnokok éheznek, addig nem járja, hogy Jókaiéknak ennyi pénzt osztogassanak. (Éljen zászlóról, a néppárt padjairól. Óriási zaj a jobboldalon. Fölkiáltások: Éljen Jókai!)

Madarász József kérdi Wlassicstól, hogy Jókai egész életét át kapja-e ezt a jutalmat.

Wlassics Gyula kultuszminiszter kijelenti, hogy nem hitte, hogy mikor ezt a tételt beállította a költségvetésbe, akadni fog valaki, aki ellent mond.

Rakovszky és Zboray dühösen kiabálnak: Botrány! Szégyen!

Wlassics Gyula: Nem is akartam bővebben indokolni, azt hittem, hogy Jókai neve elegendő indokolás lesz.

Madarász József az előadói székéből: Ha olyan nagy érdemei vannak Jókainak s ezt a kormány honorálni akarja, akkor adott volna be külön javaslatot. Ő azonban az olyan embert, aki hazája ellen vétett, nem tart jutalmazandónak. Erre óriási zaj támadt a jobboldalon. Vészi József a padot veri. A jobboldalról számosan az előadói székhöz rohannak s Madarászt öklükkel fenyegetik. Erre a baloldaltól is többen oda sietnek Madarász védelmére. Az első pillanatban úgy látszik, mintha a képviselők

összeverekednének. A nyugodtabbaknak azonban sikerül ezt megakadályozni.

Negyedórát tartó folytonos lármát után Apponyi Albert elnök szóhoz jut és Madarászt a jobboldal zajos tetszése mellett rendreutasítja.

Madarász kijelenti, hogy ő a vétkességet politikai értelemben használta. Ajánlja, hogy máskor ilyen javaslattal ne álljanak a Ház elé.

Rakovszky és Kubinyi névszerinti szavazásra ívet köröznek. A baloldalon Justh, Sebess, Bakonyi és Rákosi visszautasítják.

Rákosi Viktor közbekiált: Akár egy milliót is megszavazunk.

Az írói karzatról egy újságíró lekiált: Hát szabad ezt tenni?

Fölkiáltások: Ki az? Ki kell tiltani? Ki kell üríteni az írói karzatot.

Rakovszky: Ez a házszabályokba ütközik.

Apponyi elnök felfüggeszti az ülést s vizsgálatot indít, hogy ki volt a közbeszóoló. Megállapították, hogy Mandovszky Rikárd hírlapíró kiáltott le.

Az ülés újból való megnyitása után elnök jelenti, hogy Mandovszky sajnálatát fejezte ki előtte.

Ezután Veress József és Pichler Győző Jókait magasztalják.

Lengyel Zoltán névszerinti szavazást kér.

Az elnök a szavazást elrendeli, aminek az az eredménye, hogy a tételt 124 szóval 20 ellenében elfogadják.

Az ülés folyik.

Horánszky betegsége.

Budapest, április 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Horánszky Nándor kereskedelmi miniszter állapotában ma javulás állott be. A minisztert Széll Kálmán miniszterelnök meglátogatta.

Az osztrák-magyar bank ülése.

Budapest, április 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az osztrák-magyar bank főtanácsának Budapesten Bilinski lovag kormányzó elnöke alatt tartott legutolsó ülésében Pranger udvari tanácsos vezértár jelentést tett a pénzpiac helyzetéről. A bank állása ezidő szerint egyáltalán olyan szilárd, hogy bankjegyeit már most egyenlőnek tartják az arannyal, jöllehet a készfizeség egyelőre még nincs törvényesen kimondva.

A norvég kormány lemondása.

Budapest, április 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Krisztianiából jelentik: A minisztertanács ma tartott ülésén Steen miniszterelnök a regens-trónörökösnek beadta fölmentése iránti kérvényét, mire a kabinet többi tagjai is demissionáltak. A minisztertanács ülése után a regens-herceg magához hívatta a Storthing elnökét, Bernert és megbizta az új kabinet megalakításával.

Az angol-bur békétárgyalások.

Budapest, április 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból táviratozzák, hogy a Kitchenertől és Milnertől érkezett hírek nem zárják ki a békekötés lehetőségét. A tárgyalások fennakadásáról elterjedt hírek csak kombinációk. A hadügyi hivatal minden pillanatban fontos jelentéseket vár a harcsterről.

Határidő-üzlet.

Budapest, április 18. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A készáruban a forgalom igen lanyha, minek következtében az árak 5 fillérrel hanyatlottak. Kötött ügyletek: buza 54.000 mm., rozs 1500 mm., zab 3000 mm. Déli zárlatkor a következőképp jegyezték:

Buza 1902. áprilisra	8.96—8.97
„ 1902. októberre	7.86—7.87
Rosz 1902. áprilisra	4.97—4.99
Tengeri 1902. májusra	7.02—7.03
Zab 1902. áprilisra	5.79—5.80

Közgazdaság.

Ingatlanok forgalma.

Nagybeeskerek város területén 1902. évi április hó 12-től 1902. évi április hó 18-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltás történt:

Gospodinacski Mila hagyatékához tartozó 200 négyszögöl szérűskertet előörkölte özv. Mónás Acáné Cserdánov Juca.

Martinov Gyóka és Száva tulajdonát képező 1637. öi. sz. házat megvette Bitte Antal és Rozália.

Feketics férj. Glaser Erzsébet tulajdonát képező 450 négyszögöl szérűskertet megvette Bauer Miklós és Zsófia 800 koronáért.

Özv. Mónás Acáné Juca tulajdonát képező 440 négyszögöl házhelyet megvette Popov Gyurica 1000 koronáért.

Benés Mihály és Katalin tulajdonát képező 1346. öi. számú házat megvette Szojansev Ráda és Jéca 1400 koronáért.

Laletin Stéva tulajdonát képező 1200 négyszögöl szőlőt megvette Schubert György és Katalin 800 koronáért.

Piaci árak

Hivatalosan feljegyzettek a Nagybeeskereken, 1902. évi április hó 18-án megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	8.50 korona
kétszeres	"	6.-
rozs	"	6.-
árpa	"	5.60
zab	"	7.-
kukorica(új)	"	4.60
repce	"	9.30
széna I.	"	2.80
" II.	"	2.50
szalma I.	"	1.50
" II.	"	1.-
burgonya (új) 50	"	4.-
marhahús I. 1 kilogr.	"	0.96
" II.	"	0.88
borjú hús	"	1.20
disznó hús	"	0.96
juh hús	"	0.72
zsir	"	1.08

Vonatok érkezése és indulása

Nagybeeskerekre, illetve Nagybeeskerekről.

Ervényes 1901. október 1-től.

Érkezik:

A nagybeeskereki pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 55 p.; délután 5 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Alibunáról: este 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonalon) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
Budapest-Szegedről: reggel 7 óra 55 p.; délután 4 óra 35 p.; éjjel 10 óra 33 p.

Indul:

A nagybeeskereki pályaudvarról:

Zombolyára: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunára: reggel 3 óra 25 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Szeged-Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 40 p.
Karlova-Nagykikindára: reggel 5 óra 58 p.

HIRDETÉSEK.

Fogműterem!

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy fogműtermemet megnyitottam és a szakmamba vágó munkalataimmal naponta 8-12 óráig és 2-6 óráig allok rendelkezésére.

Erdélyi Mór,

fogtechnikus
Korona szálloda mellett.

HIRDETÉSEK

FELVÉTEK A

„TORONTÁL“

KIADÓHIVATALÁBAN.

507 szám 1902.

331-2.2

Torontálmege Vizesda községétől.

Árlejtési hirdetemény.

Vizesda község alólirott előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy a községi képviselőtestületnek folyó évi 31. kg. számú határozata alapján az újonnan építendő község ház munkálatokat árlejtés útján kiadja, az árlejtés hatánapjául 1902. évi április hó 27-ik napjának d. e. 9 óráját tüzi ki, melyre vállalkozni szándékozók ezennel meghívotnak.

Az árlejtés alkalmával a 10066 kor. 43 fill. kikiáltási árnak megfelelő 5% bánatpénzül leteendő. Zárt ajánlatok is beadhatók az árlejtés megkezdéseig.

Az építési terv és költségvetés naponta Vizesda község házában betekinthező.

Kelt Vizesdán, 1902. évi április hó 14-én.

Zappe Péter,
h. körjegyző.

Heger János,
bíró.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmány orvosságot, mely az elvesztett erőt újra mehozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól csomagolva, ingyen kapják mindazok, akik érte irnak. Ez a legbámulatreméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket, akik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férjében szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, akik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, ahol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institute-nak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz Mindenki irhat érte bárhol magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni.

A levelet így kell címezni:

State Medical Institute, 16.

Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.

A levelek mindig bérmentesítendőek
(18-x.29)

Keresek kisebb házat
három szobával,
kerttel évi bérbe.

Bővebbet a kiadóhivatalban. 303-x.9

NYOMDÁSZ-TANULÓNAK

N jó házból való fiu
felvétetik.

Bővebbet a lap kiadóhivatalában.
(237-x.72)

של פסח

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy az összes husvétii cikkek, ugymint: **cukor, kávé, szilva, bor, szilvórium, törköly-pálinka** stb. stb. kitűnő minőségben nálam kaphatók és kérem szükségletét nálam fedezni, előre is biztosítva a n. é. közönséget a legpontosabb és legolcsóbb kiszolgálásról.

Kiváló tisztelettel

Klein Samu,
Nagybeeskerek.

(325-6.5)

8566/II. szám.

A m. kir. államvasutak.
Bpest jobbpárti üzletvezetőség.

Pályázati hirdetemény.

Hatvan állomáson létesítendő 2 darab emeletes altisztú és 1 darab emeletes munkáslakóház építési munkáinak biztosítására ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdetünk.

A teljesítendő munkákra vonatkozó bővebb adatok, valamint az ajánlati minta, a pályázati feltételek az ajánlati költségvetés, nemkülönben az építési szerződés tervezete az alulírott üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályának hivatalos helyiségeiben (Külső-Keresési-ut. szemben a keleti pályaudvar érkezési oldalával) naponként 1 és 2 óra között megszereshetők és ez alkalommal a tervek is megtekinthetők.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzett ajánlatok legkésőbb *folyó évi május hó 1-én déli 12 óráig* a jobbpárti üzletvezetőség titkárságánál nyújtandók be következő felirattal:

„Ajánlat a hatvani lakóház telep építése tárgyában.“ Bánatpénz fejében, legkésőbb *folyó évi április hó 30-án déli 12 óráig*, 4000 azaz négy ezer korona készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapírokban gyűjtő pénztárnknál lefizetendő.

Az értékpapírok a budapesti tőzsde legutóbbi, de 14 napnál nem régebbi árfolyama szerint és a névértékét meg nem haladó értékben fogadtatnak el. Takarékpénztári betétkönyvek bánatpénzül nem tehetők le.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek tértvény mellett adandók fel.

A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Szóban forgó munkára csakis magyar állampolgárok pályázhatnak.

Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak tartjuk fenn.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

Két szoba, konyha és a szükséges mellék helyiségek ből álló

lakás azonnal kiadó.

Zápolya-utca 1-ső szám alatt

(319-x.4)

✿ ✿ ✿ A legjobb magvak. ✿ ✿ ✿

A legjobb fák. ✿ ✿ ✿ A legszebb virágok.

Mind a saját nagytenyésztésemből.

Tavaszi ültetésre különösen ajánlom az én elite nemes faju I. osztályu

óriási spárga csemetéimet,

kitartós kerti virágaimat stb.

A dusan illusztrált és körülményesen leíró árjegyzéket, mely némely kerti könyvet pótol, minden érdeklődő kérelmére bérmentve megküldöm.

Mühle Vilmos,

cs. és kir. udvari szállító, Temesvár.